

Guverneru HNB-a**Zagreb, 1. veljače 2022.****Predmet:****Predstavka na temelju članka 46. Ustava RH - OTVORENO PISMO**

Poštovani guverneru Vujčiću
molimo da nam neodgodivo odgovorite na ovu predstavku.

Vjerujemo da znate sve o slučaju franak, vjerujemo da Vam je poznato kako je kolektivna presuda u slučaju franak postala pravomoćnom u lipnju 2018. nakon čega je potvrđena na Vrhovnom sudu RH i na Ustavnom sudu RH.

Vjerujemo da Vam je poznato kako 125.000 potrošača, koji su ugovarali kredite s valutnom klauzulom CHF i promjenjivom kamatnom stopom, na temelju te presude kojom je utvrđena ništetnost valutne klauzule i ništetnost promjenjive kamatne stope imaju pravo na obeštećenje.

Vjerujemo kako Vam je poznato da 70.000 oštećenika potrošača s otplaćenim NEkonvertiranim kreditima ima nedvojbeno pravo na obeštećenje, dok još 55.000 oštećenika potrošača s konvertiranim kreditima čeka na konačnu odluku Suda EU o svojim pravima, a odluku će Sud EU donijeti očekivano tijekom proljeća ove godine.

U ovome trenutku na hrvatskim sudovima vodi se oko 35.000 sudskih postupaka protiv banaka na temelju kolektivne sudske presude, a prema našim saznanjima dosad je preko 1.000 potrošača obeštećenje dobilo, 10.000 ih je dobilo prvostupanjske presude, dok je na čekanju 20.000 potrošača s konvertiranim kreditima koji su već prije tužili banke, i nisu čekali na odluku Suda EU o tome imaju li pravo na obeštećenje.

U skladu s dosadašnjom sudskom praksom koja je potvrđena sve do Ustavnog suda, svaka banka osuđena u kolektivnom sudskom postupku duguje potrošačima koji su ugovorili kredite s valutnom klauzulom sljedeće iznose novca:

1. Preplaćene iznose kamata.
2. Preplaćene iznose tečaja.
3. Zakonske zatezne kamate na svaku pojedinačnu preplatu od dana kada je anuitet naplaćen.

To znači da banke osim preplaćenih iznosa duguju i pripadajuće zatezne kamate na te preplaćene iznose. U pravilu ukupan iznos za obeštećenje iznosi oko 100% više od iznosa vještačenjem utvrđene preplate, a sve to zbog proteka puno vremena od dana naplate uslijed čega se naplaćuje dosta veliki iznos zateznih kamata. Npr. ako je u nekom kreditu obračunano 100.000 kuna preplaćenih kamata i tečaja, banka će na kraju uplatiti tužitelju potrošaču oko 200.000 kuna.

Na Vrhovnom sudu se vode postupci za utvrđivanje ništetnosti ugovora s ništetnom valutnom klauzulom CHF u kojem slučaju se ukupno obeštećenje potrošača povećava za još 50% do 100% iznosa koje im banke duguju na temelju dosadašnje sudske prakse.

Prema našim grubim procjenama ukupni iznos koji banke duguju potrošačima jest oko 50% iznosa svih realiziranih kredita u francima. Ako je bilo 44 milijarde kuna kredita, banke su ugrubo dužne potrošačima oko 22 milijarde kuna zajedno sa zateznim kamatama, a u slučaju utvrđenja ništetnosti takvih ugovora, ukupno obeštećenje raste na oko 40 milijardi kuna.

Molimo da nam odgovorite na sljedeća pitanja:

- 1. Jeste li naložili bankama da rezerviraju novac potreban za ispunjenje tužbenih zahtjeva iz dosad podignutih pojedinačnih tužbi u slučaju franak?**
- 2. Jeste li naložili bankama rezervaciju novca zajedno s pripadajućim zateznim kamatama po tužbama?**
- 3. Jesu li banke rezervirale novac potreban za ispunjenje dosadašnjih tužbenih zahtjeva?**
- 4. Koliko je ukupno dosad rezervirano novca za ispunjenje tužbenih zahtjeva u slučaju franak?**
- 5. Imaju li banke osuđene u slučaju franak dovoljno slobodnog kapitala odnosno dovoljno likvidnosti da saniraju 20 do 40 milijardi kuna štete hrvatskim potrošačima iz slučaja franak?**

Nas žalosti činjenica da HNB nije dosad prstom mrdnuo da bi pokrenuo banke prema saniranju štete koju su uzrokovale potrošačima ugovaranjem 125.000 kredita s nezakonitim odredbama o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli CHF.

Višekratno smo vas pozivali da kao nadzorna i regulatorna institucija pokrenete svoje mehanizme i spriječite banke u njihovu nezakonitu ponašanje, ali vi ste se svaki put na naše zahtjeve oglušili.

Nakon kolektivne presude niste učinili ništa kako biste bankama ukazali da moraju vratiti potrošačima opljačkani novac na temelju utvrđenja iz kolektivne presude.

Bilo bi svakako nužno da HNB preporuči bankama da vrate sav opljačkani novac hrvatskim građanima. Možemo donekle razumjeti da HNB to ne može naložiti dekretom, ali HNB **može i mora preporučiti bankama**, i dapače u suradnji s Vladom RH **može i mora** predložiti adekvatna zakonska rješenja kojima bi se ubrzalo saniranje ogromne štete od cca. 20 do 40 milijardi kuna, koju su banke osuđene u slučaju franak uzrokovale hrvatskim potrošačima.

U međuvremenu, molimo da detaljno i točno te promptno odgovorite na naša pitanja na mail adresu: ured.udrugafanak@gmail.com

Srdačan pozdrav!

Sandra Žiga, voditeljica ureda Udruge Franak u Zagrebu

1